

חוזר יחידה תנאי שירות ויחסי עבודה נציבות שירות המדינה

24 במרץ, 2024
י"ד באדר ב' ה'תשפ"ד

לכבוד

סמנכ"לים בכירים להון אנושי ומנהל במשרדי הממשלה ויח' הסמך
מנהלי ההון האנושי במשרדי הממשלה ויח' הסמך מנהלים
מנהלים אדמיניסטרטיביים בבתי חולים ממשלתיים

שלום רב,

הנדון: הנחיות בדבר כללי נוכחות לעובדים באזור המיוחד במהלך מלחמת "חרבות ברזל"

כללי:

ביום 27 בדצמבר 2023 נחתם בין מדינת ישראל לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, הסכם קיבוצי בדבר תשלום שכר לעובדים אשר נעדרו מעבודתם על רקע המצב הביטחוני מלחמת "חרבות ברזל" החל מיום 07/10/23, בו הוכרז מצב מיוחד בעורף לפי חוק התגוננות האזרחית התשי"א-1951.

להלן אופן הזכאות לעובדי מדינה שנעדרו מעבודתם בהתאם להוראת פיקוד העורף כאמור, זאת בהתאם להוראות ההסכם הקיבוצי (להלן - "העובדים")

1. הגדרות:

- 1.1. "הוראה בדבר סגירת מוסד חינוך באזור מיוחד", הוראה של פיקוד העורף על סגירת מוסד חינוך ברשות מקומית באזור מיוחד שהתקבלה בנוגע לתקופה הזכאות הראשונה או השנייה (או לשתייה), בימים בהם חלו הגבלות על קיום פעילות חינוכית בשטחה.
- 1.2. "הוראה בדבר סגירת מוסד חינוך שלא באזור מיוחד", הוראה של פיקוד העורף על סגירת מוסד חינוך ברשות מקומית שלא באזור מיוחד, שהתקבלה בנוגע לתקופת הזכאות הראשונה או השנייה (או לשתייה), בימים בהם חלו הגבלות על קיום פעילות חינוכית בשטחה.
- 1.3. "הוראה בדבר איסור התקהלות באזור מיוחד" - הוראת פיקוד העורף על איסור התקהלות באזור המיוחד שהתקבלה בנוגע לתקופה הזכאות הראשונה או השנייה (או לשתייה).
- 1.4. "הוראה בדבר איסור התקהלות שלא באזור מיוחד" - הוראת פיקוד העורף על איסור התקהלות באזור המיוחד שהתקבלה בנוגע לתקופה הזכאות הראשונה או השנייה (או לשתייה).
- 1.5. "הוראה של פיקוד העורף בתקופה המיוחדת" - הוראה של פיקוד העורף על איסור התקהלות או על סגירת מוסד חינוך ברשות מקומית, בהתאמה, שהתקבלה בנוגע לתקופה הזכאות השלישית או לתקופת הזכאות הרביעית (או לשתייה), עקב הנחיות פיקוד העורף בימים בהם חלו הגבלות על קיום פעילות חינוכית בשטחה.

- 1.6. "עובד המתגוררת בישוב אשר פונה לפי החלטות הממשלה" - כמשמעותו בתקנות, ואולם עובד יחשב כעומד בהגדרה זו גם לגבי תקופת הזכאות השלישית ותקופת הזכאות הרביעית ובלבד שעדיין נחשב מפונה.
- 1.7. "מוסד חינוך" - כהגדרתו בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006.
- 1.8. "ילד" - כהגדרתו בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006 : בעת חתימת ההסכם, מי שטרם מלאו לו 14 שנים, וכן ילד בעל צרכים מיוחדים כהגדרתו בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988 ;
- 1.9. "הורה במשפחת אומנה" - הורה במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחת אומנה.
- 1.10. "אדם עם מוגבלות" - כהגדרתו בסעיף 5 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.
- 1.11. "הורה יחיד (עצמאי)" - כהגדרתו בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006.

תקופה ההסכם:

תקופת הסכם זה מיום 07/10/2023 ועד ליום 30/11/2023.

- תקופת הזכאות הראשונה - התקופה שמיום 07/10/2023 ועד ליום 21/10/2023 כולל
- תקופת הזכאות השנייה - התקופה שמיום 22/10/2023 ועד ליום 31/10/2023 כולל
- תקופת הזכאות השלישית - התקופה שמיום 01/11/2023 ועד ליום 04/11/2023 כולל
- תקופת הזכאות הרביעית - התקופה שמיום 05/11/2023 ועד ליום 30/11/2023 כולל

2. תחולת ההסכם:

- 2.1. הסכם זה יחול על כל העובדים המועסקים בשירות המדינה, אשר משכורותיהם מחושבות לפי הסכמים הקיבוציים החלים לגבי הדירוגים המיוצגים על ידי ההסתדרות וכן על עובדים בחוזים אישיים, למעט עובדים שלהם הסדר אחר.
- 2.2. הסכם זה יחול גם על עובד אשר מועסק אצל "גוף מתוקצב" או גוף נתמך כהגדרתם בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה 1985.
- 2.3. על אף האמור, הסכם זה לא יחול על:
  - *רופאים במערכת הבריאות, המורים, מפקחי הוראה, תומכות חינוך.
  - *עובד שנקרא לשירות עבודה לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשס"ז 1967 אלא אם שוחרר כדין לפי החוק האמור לרבות אם שוחרר על ידי המנהל ולגבי התקופה שלגביה שוחרר כאמור.

3. תנאי הזכאות בתקופות ההסכם:

תנאי הזכאות לתשלום בתקופת הזכאות הראשונה: מתאריך 07/10/23 עד 21/10/23 כולל		
היעדרות בשל המצב הביטחוני ובהתאם לתנאים המפורטים בהסכם	התנאים בהסכם: 1. אזור מגורים 2. אזור מיוחד 3. השגחה על ילד עקב הוראה על סגירת מוסד 4. חינוך בו שוהה הילד 5. עובד שהוא אומן 6. קרוב של אדם עם מוגבלות אשר מקום מגוריו באזור המיוחד 7. אזור לא מיוחד 8. עובד שנעדר בשל סגירה או צמצום מקום העבודה * זאת בהתאם לתנאים המפורטים בהסכם הקיבוצי סעיפים 5.1.1 – 5.1.3	תשלום בגין ימי היעדרותו: יחושב במכפלה של 100% מהשכר היומי של העובד, במספר הימים בתקופת זכאות זו בהם העובד לא עבד, (סעיף 6.2 להסכם)
היעדרות בנסיבות אחרות	התנאים בהסכם: 1. יום היעדרות שאינו עומד בתנאים מעלה: 5.1.1- 5.1.3. 2. היעדרות של עובד בגין מחלה, חופשה, שישי, שבת, חג, תקופת לידה והורות, תקופת מילואים וכל היעדרות שבגינה זכאי העובד לשכר או חלף שכר בשל המצב הביטחוני מכל מקור אחר, <u>לא</u> תחשב היעדרות בשל המצב הביטחוני. 3. ימי היעדרות של עובד אשר נבעו מכך שהעובד לא יכול היה לחזור לארץ עקב ביטולי טיסות בשל המצב הביטחוני, תחשב כהיעדרות בשל המצב הביטחוני. *מובהר כי ימי ההיעדרות לא יכללו את ימי החופשה שתוכננה מראש. *בהתאם לנסיבות בהסכם הקיבוצי סעיף 5.1.4.	תשלום בגין ימי היעדרותו: יחושב כ-80% יום חופשה על חשבון המעסיק ו – 20% יום חופשה על חשבון העובד, (סעיף 6.3 (א'-ו') להסכם) האמור לא יחול במידה וסך ימי החופשה המנוכים ע"ח העובד (על פי סעיף 6.3) עולה על 7 ימים או כאשר לא קיימת לעובד יתרה חיובית של ימי חופשה שנתית או הודעת העובד למעסיק שאינו מעוניין בהחלת ההסדר האמור, אז יחול לגביו האמור בסעיף 6.5 להסכם.

תנאי הזכאות לתשלום בתקופת הזכאות השנייה: מתאריך 22/10/2023 עד 31/10/2023 כולל		
היעדרות בשל המצב הביטחוני ובהתאם לתנאים המפורטים בהסכם	התנאים בהסכם:	תשלום בגין ימי היעדרותו:
1. בתנאי שמתקיימים לגבי העובד בתקופת זכאות זו כל התנאים להגדרה של עובד שנעדר בשל מגבלות פיקוד העורף- באזור מיוחד.	1. יחושב במכפלה של 100% מהשכר היומי של העובד במס' הימים בתקופת זכאות זו בהם העובד לא עבד. סעיף 6.2 להסכם.	
2. בתנאי שמתקיימים לגבי העובד בתקופת זכאות זו כל התנאים להגדרה של עובד שנעדר בשל מגבלות פיקוד העורף- שלא באזור מיוחד.	2. יחושב כ-80% יום חופשה על חשבון המעסיק ו – 20% יום חופשה על חשבון העובד. סעיף 6.3 (א'-ו') להסכם.	
3. בגין כל יום היעדרות בשל המצב הביטחוני של העובד מעבודתו בתקופת הזכאות השנייה, ובלבד שמתקיימים לגביו בתקופת הזכאות השנייה כל התנאים של עובד שנעדר בשל סגירה או צמצום מקום העבודה. *** 5.2.1 – 5.2.3 להסכם	3. יחושב כ-80% יום חופשה על חשבון המעסיק ו – 20% יום חופשה על חשבון העובד. סעיף 6.3 (א'-ו') להסכם.	

תנאי הזכאות לתשלום בתקופת הזכאות השלישית : מתאריך 1/11/2023 ועד 4/11/2023 כולל

תשלום בגין ימי היעדרותו:	התנאים בהסכם:	עובד שנעדר בתקופה המיוחדת
1. יחושב במכפלה של 100% מהשכר היומי של העובד במספר הימים בתקופת זכאות זו בהם העובד לא עבד. (סעיף 6.2 להסכם) 2. יחושב כ-80% יום חופשה על חשבון המעסיק ו-20% יום חופשה על חשבון עובד. סעיף 6.3 (א'-ו') להסכם.	1. עובד אשר מתגורר באזור אשר פונה לפי החלטות ממשלה בשל המצב הביטחוני 2. בגין כל כיום היעדרות של עובד בשל המצב הביטחוני מעבודתו בתקופת זו ובלבד שהתקיים אחד התנאים המפורטים להלן: העובד מועסק במוסד חינוך והוא נעדר מעבודתו עקב הוראה של פיקוד העורף על סגירת מוסדות החינוך באזור מגוריו, או עקב סגירת מוסד חינוך שבו לומד או שוהה הילד ובתנאים שבמועד ההיעדרות מתקיימים אחד מהתנאים להסכם 5.3.2 (ב'). הוראות אלו יחוללו לגבי עובד שהוא אומן ובלבד שמתקיימים לגביו התנאים להסכם 5.3.2 (ג'). 3. העובד הוא אדם עם מוגבלות, ובלבד שמתקיימים לגביו התנאים להסכם 5.3.2 (ד'). 4. העובד הוא קרוב של אדם עם מוגבלות מוגבלות, ובתנאים שמתקיימים לגביו התנאים להסכם 5.3.2 (ה'). 5. העובד נעדר מעבודתו בשל סגירת מקום עבודה או בשל הצורך בצמצום כח אדם עקב הנחיית פיקוד העורף או עקב הנחיית המנהל בשל המצב הביטחוני.	

תנאי הזכאות לתשלום בתקופת הזכאות הרביעית : מתאריך 5/11/2023 ועד 30/11/2023 כולל		
החלטת ממשלה	התנאים בהסכם : עובד אשר מתגורר באזור אשר פונה לפי החלטות ממשלה בשל המצב הביטחוני *** 5.4.1 להסכם	תשלום בגין ימי היעדרותו : יחושב במכפלה של 100% מהשכר היומי של העובד במספר הימים בתקופת זכאות זו בהם העובד לא עבד. סעיף 6.2 להסכם.
מצב ביטחוני	בגין כל יום היעדרות בשל המצב הביטחוני של העובד בתקופת זכאות זו ובלבד שמתקיימים לגביו בתקופה זו כל התנאים להגדרה של עובד שנעדר בתקופה המיוחדת. *** 5.4.2 להסכם	יום היעדרות ייחשב 70% יום חופשה על חשבון המעסיק ו- 30% יום חופשה על חשבון העובד סעיף 6.4 (א'-ו') להסכם.

עיקרי ההוראות:

- הורה לילד עד גיל 14 שנעדר מעבודתו לצורך השגחה על ילדו הנמצא עמו עקב הוראה על סגירת מוסד החינוך לגבי ילדו, יידרש להצהיר כי הוא ההורה היחיד המטפל בילד ביום ההיעדרות.
- עובד עם מוגבלות המונעת מהעובד להגיע למקום העבודה או לשהות בו משום שאינו יכול לפעול לפי הנחיות פיקוד העורף.
- עובד שהוא קרוב של אדם עם מוגבלות, כאשר היעדרותו היא לצורך טיפול בקרוב כיון שזו אינה מאפשרת לו לפעול לפי הנחיות פיקוד העורף וכי העובד הוא היחיד המטפל בקרוב המוגבל ביום ההיעדרות.
- עובד שהיה בחופשה מתוכננת או במחלה או בהיעדרות אחרת שבגינה זכאי העובד לשכר לא נחשבת כהיעדרות לעניין ההסכם.
- אי חזרה לארץ בתחילת המלחמה עקב ביטולי טיסה תחשב כהיעדרות מוצדקת, בכפוף להצגת אישורים רשמיים.
- עובדים שעבדו חלק מהיום התגמול יחושב באופן יחסי.
- ככל שהעובד קיבל מקדמה על חשבון ההסכם, המקדמה תנוכה בהתאם לתשלום בפועל.
- ככל שלעובד ניכו ימי חופשה ביתר בגין תקופת ההסכם, ההפרש בימי החופשה יוחזר לעובד.
- עובדים ללא יתרת ימי חופשה יורשו להיכנס ליתרה שלילית של עד 10 ימים ממכסת ימי חופשה 2024.

אופן הדיווח במערכת מרכבה :

להלן הקודים המאופיינים במרכבה לתקופות המוגדרות בהסכם :

קוד 0250 זכאות מלאה לחופשה – חרבות ברזל – יוגדר לעובדים עבור כל תקופה או חלק תקופה מארבעת התקופות שהעובדים זכאים ל-100% החזר ימי חופשה על חשבון המעסיק

קוד 0251 זכאות חלקית לחופשה – חרבות ברזל – יוגדר לעובדים בעלי זכאות חלקית בתקופה השנייה והשלישית הזכאים ל-80% החזר ימי חופשה על חשבון המעסיק, ולעובדים בעלי זכאות חלקית בתקופה הרביעית הזכאים ל-70% החזר ימי חופשה על חשבון המעסיק.

עבור התקופה הראשונה אין צורך להגדיר לעובדים הזכאים ל-80% ימי חופשה על חשבון המעסיק והמערכת תחשב את החישוב ללא צורך להגדיר את הזכאות.

קוד 0252 ללא זכאות לחופשה – חרבות ברזל – יוגדר לעובדים בתקופה הראשונה לנטרול החזר ימי החופשה בשאר התקופות אין צורך להגדיר והמערכת תחייב את כל ימי החופש ע"ח העובד.

מצ"ב :

1. הסכם קיבוצי שנחתם ביום 27.12.2023 – להלן קישור : [הסכם קיבוצי מלחמת חרבות ברזל מיום 27.12.23](#)
2. תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), תשפ"ד-2022 מידע מרכבה – הנחיות ביצוע חרבות ברזל : [להלן קישור : תקנות מס רכוש](#)
3. מצורף דף המידע מאת מרכבה – ימי חופשה במלחמת חרבות ברזל

בברכה,

סיגל אביב
מנהלת אגף א' תנאי שירות
ויחסי עבודה

העתק :

פרופ' הרב דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה
מר מוטי אהרוני, סגן נציב שירות המדינה (בקרת ניהול ההון האנושי), נציבות שירות המדינה
גב' עדנה אלפסי, סגנית נציב שירות המדינה מינהל ומשאבי אנוש, נציבות שירות המדינה
מר רונן דסה, מנהל אגף בכיר תכנון אסטרטגי ומדיניות, נציבות שירות המדינה
מר אבי חליבה, הממונה על משרדי הממשלה ויחידות הסמך, נציבות שירות המדינה
גב' חגית רשף, הממונה על מערכת הביטחון והחוץ, נציבות שירות המדינה
מר אילן רם, הממונה על מערכת הבריאות (בפועל), נציבות שירות המדינה
מר אלי ביתן, סגן בכיר לחשב הכללי, מנהל חטיבת השכר, משרד האוצר
מר חנן לזימי, סגן בכיר לממונה על השכר, משרד האוצר
מנהלי משאבי אנוש בבתי חולים ממשלתיים
פרנטיס בנציבות שירות המדינה